

Nowy

Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Piątek, dnia 22 października 1915 r.

Redakcja i administracja „Nowego Kurjera Łódzkiego” mieści się przy ul. Zachodniej № 37. Interesowani do redakcji, zgłaszać się mogą od 11 pół do 3 po poł. i od 6 do 7 wiecz. Administracja otwarta od 8 rano do 7 wiecz. Adres telegraficzny „Łódź-Kurier”.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie 12 mk., półrocznie 6 mk., miesięcznie 1 mk. Za odnośnienie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 40 fen. miesięcznie. Za przesyłkę zagranicę dolicza się 1 markę miesięcznie. Zmiana adresu 40 fen. Telefon Nr. 253.

Cena ogłoszeń: 1-sza strona 1 mk. za wiersz lub jego miejsce, następne 1 mk., nekrologi i reklamy 40 f., ogłoszenia zwyczajne 20 f., ogłoszenia drobne 4 f. za wiersz. Ogłoszenia za miejscową: 1-sza strona 1 mk., reszta po 40 fen., z wyjątkiem 24 fen. za wiersz lub jego miejsce w tekście 1,50 mk.

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły z góry ceną nieoznaczone, honorarjów administracja wyliczać nie będzie.

BANK ZACHODNI

Oddział w Łodzi, Piotrkowska ulica № 52

ma zaszczyt podać do wiadomości, że **wydaje przekazy na Berlin i przyjmuje zlecenia na wypłaty w Niemczech, Austrii i w krajach neutralnych.**

ALA eukaliptusowo-mentolowe cukierki niezastąpione przy kaszlu i chrypce
poleca: apteka W. Danieleckiego.

Wartości w wojnie.

„Czas” krakowski pisze:

Wszystkie rozumowania mają tę cechę, że oceniają pewne zjawiska wedle tego, jaką one przedstawiają wartość w przyszłości. W czasie wojny sprawa się zmienia. Zjawiska, osoby, warstwy, narody są oceniane wedle wartości, którą mają dla wojny. Cały szereg przeto kryteriów, którymi kierują się rządy, ginie, inne zmieniają wagę i znaczenie stosownie do tego, jak wpływa na nie tocząca się wojna.

Przemiana ta wyraża się psychologiczną koniecznością. Wojna jest tak zbrataną ze śmiercią jednostek i państw, że w umysłach absorbuje przyszłość. Przestaje ona w umysłach istnieć. Wszystko jest teraźniejszością. Tonący nie może np. myśleć o tem, jakby się uratował nie niszcząc ubrania. Celem jego, wydobyć się nawierzchni za wszelką cenę.

Przedstawiliśmy różnicę wartości w czasie wojny i pokoju w prostych, nieskomplikowanych kształtach. W rzeczywistości w życiu, proces ten nie jest tak prosty, powiedzmy odrazu, nie powinien być tak prosty. — Żadna wojna nie powinna wyzbywać się sądu o wartości w przyszłości i żadna też nie powinna ignorować go w swoim powodzeniu. Z innego punktu widzenia pogąd ten można skłonić słowami: wojna nie może być prowadzona bez polityki, wojna jest jednym ze środków polityki. Państwa, które wojnę prowadzą wbrew tej zasadzie, przegrywają.

Jest rzeczą oczywistą, że w cza-

sie wojny stopień, miara wartości różnych przedmiotów może się różnić od stopnia wartości tychże samych przedmiotów w czasie pokoju; ale nie o to nam tutaj idzie. Pragniemy tutaj stwierdzić tylko to, że wojna nie powinna pechłaniać w sobie przyszłości, że psychologiczne procesy myślenia, oceniania, przewidywania powinny działać tak samo we wojnie, jak w pokoju, że nie można sobie powiedzieć: mam zwyciężyć, choćbym miał za sobą zostawić pustynię materialną, moralną i polityczną.

Zrozumienie tego, cosmy powiedzieli, jest ważnym tak dla jednostek, jak dla grup, jak i dla państw. W danej chwili, w teraźniejszości, mają obiekty przedewszystkiem te wartości, które reprezentują dla wojny. Społeczeństwa więc i narody oceniane bywają przedewszystkiem wedle bitności, entuzjazmu, zdolności organizacyjnej; nie można jednak nieuwzględnić jeszcze innych ich właściwości i zasobów, bo po wojnie będzie także życie a w niem te same właściwości mogą większą odegrać rolę.

Dlatego to wojny nie mogą prowadzić tylko strategowie. Do prowadzenia jej muszą być powołani także politycy, względnie strategowie muszą być także politykami. Jednostrośność mści się prędko, wojna bowiem staje się wówczas bezowocną lub nie przynosi takich owoców, jakieby mogła przynieść.

Sądzimy, że wszystkie państwa to skojarzenia wojny z polityką rozumieją. Ale bywa to błąd, jak błędem byłoby przerzucić się z jednego planu operacyjnego w inny, pod wpływem nastrojów, a nie realnych danych. Tak w strategii, jak i w polityce, musi być jednakowa wiara w zwycięstwo, to jest wiara, że się określony cel osiągnie.

Uchodźcy polscy a głowa m. Piotrogrodu.

Goszczący w Łodzi podczas bitwy łódzkiej korespondent wojenny gazet suworynowskich A. Ksiunin napisał w „Wiecz. Wr.” pod wrażeniem spotykanych na ulicach Piotrogrodu gromadek wynędzniałych uchodźców polskich—artykuł, wymierzony przeciwko prezydentowi miasta. Oto jego brzmienie:

Jeżeli na kresy prezydentowi miasta jeździć nigdy się nie zdarzało, to wszakże trudno mu ominąć Prospekt Newski. Może zlituje się i każe kiedykolwiek swemu szoferowi zwrócić chociażby w stronę kościoła św. Katarzyny. Wsiadać z samochodem nie potrzeba. Biedni mogą uznać to za drwiny. Dość popatrzeć i powróciwszy do swego gabinetu zapytać chociażby swego kolegi wiceprezydenta, bardziej energicznego i dzielnego J. Giełowa, może co poradzi i natchnie Jego Ekscelencję hrabiego Iwana Iwanowicza...

Chociaż Wasza Ekscelencja całe życie spędziłeś w kancelarych, zdalaka od „hałasu miejskiego”, wszelako z łaski czy też zawdzięczając fantazji „odnowieńców” — zająłeś krzesło prezydenta stolicy cesarstwa rosyjskiego.

To jedno. Poza tem proszę przypomnieć sobie, że obecnie trwa wielka wojna i że fala zbiegów dosięga Piotrogrodu.

Proszę się obudzić, Wasza Ekscelencjo, godni poddrzwiami.

To co dzieje się w stolicy i za jej dworcami,—wstyd i hańba. Prawie na schodach ratusza siedzą głodni, zaś prezydent miasta ze swymi adherentami dotąd patcem o patce nie uderzyli. Gawędzili, zbudowali barak około jednego z dworców i dość... Reszta—a nuż ktoś za kogoś zrobi. Jeżeli panowie, nie potraficie nakarmić głodnych—potrzeba przyznać się otwarcie do niedołęstwa i ustąpić miejsca prezydentowi miasta i członków zarządu ludziom energiczniejszym. Nie czas na żarty, ludzie mali nie mogą podobać wielkim zadaniom.

Jeszcze raz donoszę pokornie Waszej Ekscelencji że na ulicach Piotrogrodu błądzą ludzie głodni, wygnani przez wojnę.

Wokół wojny.

Nad Kragujevą sem.

Z Berlina donoszą: niemiecka eskadra lotnicza obrzuciła bombami Kragujevac, w którym znajduje się arsenał serbski. Serbowie walczą rozpaczliwie w dolinie Timoku w celu zapobieżenia połączenia się armii bułgarskiej generała Bojadjewa, z armją generała Gallwitz'a.

Sukcesy bułgarskie.

„Bułgarska Ag. telegr.” donosi: Wojska bułgarskie wkroczyły do miast macedońskich Stip i Radowist.

Protest austriacki.

„Republican” donosi z Aten, że ambasador austriacko-węgierski za protestował w imieniu swego rządu z powodu dozwolenia lądowania wojsk sprzymierzonych w Salonikach i obśadzenia przez nie dróg żelaznych Saloniki—Monastyr i Saloniki—Uesküb.

Grecja przeciwko koalicji.

„A Villag” donosi z Aten: w nocie Grecji, skierowanej do czwórporozumienia, wyrażone jest żądanie natychmiastowego cofnięcia wojsk, które wylądowały w Salonikach. W razie nie spełnienia tego żądania, Grecja grozi rozbrojeniem i internowaniem tych wojsk.

Dalsze lądowanie wojsk czwórporozumienia w Salonikach.

Jak z Aten donoszą do „Tempsa”, wysadzają na ląd bez przerwy w Salonikach wojska francuskie i angielskie. Francuzi tworzą znaczną większość. Ponieważ koleje nie wystarczają, przewadzi się masy wojsk w marszach pospiesznych na północ.

Przygotowania rosyjskie przeciw Bułgarji.

Donoszą z Bukaresztu, że Rosja skoncentrowała pod Odessą 250,000 ludzi, którzy w dniu 25 października poczeli wsiadać na okręty w Odessie i Jalcie. Dowództwo spoczywa w rękach Dawidowa. Wyładowanie tych wojsk ma nastąpić na brzegu morza Czarnego, oraz około ujścia Dunaju.

Bułgarzy protestują przeciwko wypowiedzeniu im przez Anglię wojny.

Rządowe pismo bułgarskie „Echo de Bulgarie” omawia w osobnym artykule wstępnym przyczyny obecnego wypowiedzenia Bułgarji wojny przez Anglię i dochodzi w końcu do wniosku, iż angielskie wypowiedzenie wojny jest aktem niesprawiedliwości politycznej, wyrządzonej Bułgarji. Ta ostatnia bowiem nigdy nie przestała wysoko cenić i nawet kochać Anglię. Co się zaś tyczy specjalnie narodu bułgarskiego, to ten zachowa i w dalszym ciągu swoją dotychczasową wobec Anglików szczera i przyjazną sympatję.

Jak zapatrują się w Austrii na stosunki serbsko-greckie?

„Zeit” wydrukowała znamienne korespondencję, w której wyraża zdanie, iż cały przyszły rozwój stosunku grecko-serbskiego zależy od stwierdzenia ponad wszelką wątpliwość, kto w istocie rozpoczął zaczepną akcję na pograniczu serbsko-bułgarskim, czy Bułgarja, czy też wojska serbskie.

W Atenach obatawiają dziś przy postulatcie, że przedewszystkiem należy rozstrzygnąć powyższą kwestię i dopiero potem mówić o ewentualnym obowiązku wojskowym Grecji wobec Serbji. Co do Grecji samej, to z

W sprawie Serbji z pomocą militarną tylko i jedynie w razie stwierdzenia faktu, że Bułgaria rzeczywicie zaatakowała Serbję, nie zaś odwrotnie. Pismo austriackie jest zdania, że atenskie koła polityczne zdają się być przekonane oficjalnie o tem, iż w rzeczywistości bardziej prawdopodobną jest ewentualność druga, aniżeli pierwsza.

W sprawie lądowania wojsk pod Enos.

Jak donoszą korespondenci pism duńskich, ekspedycja bałkańska wywołała rozłam w angielskiej opinii politycznej, wytwarzając kilka obozów.

Podezas gdy ostatnie „London News” wymieniają bardzo nieznaczne siły wojskowe, które lądowały pod Enos, inne dzienniki zaprzeczają kategorycznie temu lądowaniu. „Daily Telegraph” przeciwnie, uważa, że tu nastąpi rozstrzygnięcie całej kampanji bałkańskiej. Gdyby Anglja wcześniej była akcją tu rozpoczęła, wtedyby cała akcja pod Dardaneami już była szczęśliwie zakończona. (Berl. Tagebl.)

Oficerowie francuscy w Odesie.

„Petit Journal” donosi, że do Odesy przybyli inżynierowie francuscy, którzy mają obiać kierunek w rosyjskich fabrykach amunicji.

Nowy dowódca armji rosyjskiej.

„Basler Nachrichten” donoszą z Piotrogradu: Pod dowództwem generała Sujewa utworzono samodzielną armję, której zadaniem jest obrona całego obwodu dyneburskiego.

Cesarz Mikołaj składa do wództwa.

Z Piotrogradu donoszą: Cesarz Mikołaj, z powodu niezadawalącego stanu zdrowia, pragnie złożyć naczelne dowództwo. Kuropatkin upatrzony został na jedno z wyższych stanowisk w dowództwie wojsk.

Ukaz cesarza rosyjskiego o Bułgarii.

Cesarz rosyjski wydał ukaz następujący. Oznajmiamy wszystkim naszym wiernym poddanym, że zdrada Bułgarii na sprawie słowiańskiej, która od wybuchu wojny w sposób wiarygodny przygotowywała i która wydawała się niemożliwą do uwiarygodnienia, została spełniona. Wojska bułgarskie uderzyły na naszego wiernego sprzymierzeńca na Serbję, wlewającą krew w walce z wrogiem potężniejszym. Rosja i mocarstwa, nasi sprzymierzeńcy, usiłowali powstrzymać od tego nieszczęsnego kroku rządu Ferdynanda Coburga. Urzeczywistnienie dawnych aspiracji bułgarskiego narodu, zmierzających do przyłączenia Macedonii, zabezpieczono Bułgarii w inny sposób, odpowiadający interesom słowiańszczyzny. Wreszcie skryte rachuby, interesy narzucone przez Niemców i bratobójczą nienawiść przeciw serbom pozostały zwycięskimi. Bułgaria, nasz współwiera, przed niedawnym czasem oswojony krwią miłości braterskiej i krwią narodu rosyjskiego z pod tureckiego jarzma, jawnie przetrzeźniała się na stronę nieprzyjaciela wiary chrześcijańskiej, słowiańszczyzny i Rosji. Naród rosyjski patrzy na zdradę Bułgarii z bełsnością i ze sercem krwawiącym się, dobywa przeciw Bułgarii miecza i oddaje losy zdrajców sprawy słowiańskiej karze sprawiedliwej Boga. („B. T. W.”)

Zniesienie zesłania w Rosji?

W rosyjskiej radzie ministrów powstał—jak się dowiaduje „Nowoje Wremia”—projekt zniesienia zesłania. Myśli te podały raporty gubernatorów siberijskich, w których często wskazywano „na demoralizujący wpływ deportowanych na ludność miejscową.” (Chodziłoby więc przedewszystkiem o zwolnienie Syberji od tego napływu i szkodliwego żywiciu.)

Ministerium spraw wewnętrznych uznano wogóle za niepożądane stosowanie zesłania, jako kary. Projektuje się skoncentrowanie zesłanych w powiecie kirońskim gubernji jeni-

sejskiej. Jest ich obecnie 110 tysięcy, w tej liczbie 5000 zesłańców politycznych.

Wysyłanie pod dozór policyjny ma być również zniesione. W tym celu ma być stopniowo zredukowana liczba zesłańców administracyjnych, a także liczba miejscowości przeznaczonych na zesłanie.

W ostatnich czasach wysyłano do gubernji jeni-sejskiej, którą w roku bieżącym zastąpił przez gubernję irkucką, a także do gubernji archangielskiej. Po ukończeniu wojny i zniesieniu stanu wojennego, zesłania mają ustać zupełnie, a wystąpi na mocy praw o stanie wojennym, otrzymają prawo powrotu do miejsc ich stałego zamieszkania.

Kronika

— (ko) Pożyczka miejska.

W środę ubiegłą odbyło się wspólne posiedzenie członków magistratu oraz Komisji finansowej wraz z zaproszonymi kilku obywatelami, pomiędzy którymi znajdowali się pp. Maurycy Poznański i dyrektor banku Zenon Kon, w sprawie obrad nad projektem podjęcia 10-cio miljonowej pożyczki miejskiej.

Jak się dowiadujemy, pożyczka została zdecydowana i w tych dniach kilka osób z zarządu miasta oraz z grona obywateli udaje się do Berlina w celu doprowadzenia pożyczki miejskiej do ostatecznego zrealizowania.

— (k) Dekoracja tramwajów.

W dniu dzisiejszym pociągi tramwajów miejskich kursują udekorowane flagami o barwach narodowych niemieckich, z okazji uroczystości 500 let. jubileuszu Domu Hohenzollernów.

— (ko) Sprawy szkolne.

Wydział szkolny magistratu łódzkiego przystąpił do odnawiania kontraktów najmu mieszkań w tych domach, gdzie mieszczą się szkoły ludowe miejskie. Wydział szkolny zajęty jest obecnie opracowaniem etatów dla szkół gminnych początkowych, włączonych pod opiekę wydziału, oraz kwestją urządzenia szkół w gmachach publicznych miejskich.

— (k) Likwidacja Komitetu taniich kuchni.

Będący w likwidacji Komitet taniich i bezpłatnych kuchni przy K. O. N. P. B. (Nawrot 23), zażądał od wszystkich taniich i bezpłatnych kuchni przedstawienia obrachunków i sprawozdań z użytkowania pieniędzy, otrzymanych od Komitetu w formie zapomóg.

— (k) Z Komitetu karty chlebowej.

Piekarze i właściciele sklepów, sprzedających mąkę winni zwrócić Centrali Komitetu rozdziału chleba i mąki karty chlebowe serii J. najpóźniej w poniedziałek d. 25 b. m. do godz. 2 po poł.

Po upływie tego terminu zwracane karty chlebowe przyjmowane nie będą.

— (k) Jest węgiel.

W dniu wczorajszym na miejskie place wydziału sprzedaży węgla, oraz na place prywatnych składników węgla nadeszły nowe transporty węgla w ilości przeszło 300 wagonów.

— (ko) Tanie obiady drożęją.

Zarząd taniich kuchni przy Stow. pracowników handlowych „Wzajemna Pomoc” przy ul. Wólczanńskiej 21, postanowił podwyższyć ceny obiadów, mianowicie za pół porcji z 9 na 12 kop., oraz za całkowitą porcję z 14 na 18 kop. Do obiadów dawany będzie chleb.

— (k) Sprzedaż nafty.

W dniu wczorajszym Wydział zaprowiantowania miasta znów sprzedawał naftę beczkami kooperatywom spożywczym i właścicielom sklepików spożywczych, które przy sprzedaży zobowiązane są sprzedawać naftę nie wyżej ustanowionych cen maksymalnych pod gróźbą kar.

— (k) Z Wydziału zdrowotności publicznej.

Wydział zdrowotności publicznej w wypadkach zapadnięć na ospę oraz tyfus płamisty postanowił bezwzględ-

nie chorych umieszczać w szpitalach dla chorych zakaźnych.

W innych wypadkach: tyfusu brzusznego, szkarlatyny, bionicy i t. p., aczkolwiek jest pożądana i wskazane umieszczenie chorych w szpitalach, jednakże wobec braku miejsc wolnych w szpitalach, chorzy mają być pozostawiani w domu pod dozorem pielęgniarek.

— (r) Nowe ambulatorjum.

Wydział zdrowotności publicznej przy magistracie otwiera w tych dniach nowe bezpłatne ambulatorjum w domu przy rogu ulic Zarzewskiej i Suwalskiej.

— (ko) Z kasy pożyczkowej. Na środowem posiedzeniu członków zarządu bezprocentowej kasy pożyczkowej przy magistracie zatwierdzono 11 próśb o pożyczkę do sumy 271 rb., 4 próśby odłożono oraz przedłożono 79 pożyczek.

— (ko) Nowe halle targowe.

Na środowem posiedzeniu Wydziału budowlanego przy magistracie przedstawiono do rozważenia projekt budowy hall targowych miejskich na Starym rynku na 400 miejsc sprzedaży.

Oprócz tego ma być przerobione około 120 sklepów na placu starych jatek miejskich.

Po uskutecznieniu tych budowli stare budy przy rzece Łódce zostaną zniszczone.

— (k) Utworzenie Wydziału zagonków.

Na ostatnim posiedzeniu delegacji pomocy biednym przy magistracie rozważano i przyjęto wniosek pastora Gundlacha o przyjęciu pod egidę Delegacji instytucji, znanej pod nazwą zagonków kartoflanych dla biednych i o utworzeniu Wydziału zagonków przy delegacji. Polecono jednemu z członków delegacji zająć się zorganizowaniem na nowo tegoż Wydziału, przejąć od sekretarza zagonków plany, księgi, rejestry i t. p. dokumenty i utworzyć nowy zarząd wydziału zagonków oraz zestawień budżet.

— (r) Ze Stow. drukarzy łódzkich.

Biuro pośrednictwa pracy niniejszem podaje do wiadomości wszystkich drukarzy bezkondycyjnych, przebywających w Łodzi i okolicy, aby zgłaszali się do Stow. drukarzy łódzkich, Widzewska nr. 127, prawa oficyna II piętro.

— (ko) Z gminy żydowskiej.

Zarząd łódzkiej gminy żydowskiej zwrócił się do wydziału niesienia pomocy biednym przy magistracie z prośbą o zasiłek pieniężny na utrzymanie przytułku dla sierot i podrzytków.

Wydział n. p. b. prośbę tę przyjął i uwzględnił.

— (r) Poważne długi. Bilans szpitala Poznańskich na 1 października r. b. wykazuje między innymi następujące należności: łódzka gmina żyd. winna jest szpitalowi 18.213 rb., kasa domu bóżniczego 19.000 rb., różne miasta i gminy 18.576 rb.

Wobec tego, że szpital niema możliwości ściągnięcia tych sum—uczyna dotkliwy brak gotówki.

— (r) Z Tow. szkolnego „Talmud-Tora”.

Dla kandydatów, pragnących wstąpić do oddziałów rzemieślniczych nie mających dostatecznych kwalifikacji, zarząd postanowił otworzyć specjalną klasę przygotowawczą z rocznym kursem (IV C równoległa), co ułatwi kandydatom externom należyte przygotowanie się z kursu szkoły ogólnokształcącej.

Kończący klasę przygotowawczą zostaną przyjęci do szkoły rzemieślniczej bez egzaminu.

Do klasy tej przyjmowani będą chłopcy w wieku od lat 13 do 15. mający świadectwa ukończenia 2 klas szkoły średniej, lub szkoły ludowej 4 — oddziałowej, lub też składający odpowiedni egzamin.

Zapisy i egzaminy trwać będą od 20 b. m. do 2 listopada r. b.

— (r) Z targu.

Ceny produktów na targu dzisiejszym nie różniły się prawie wcale od cen, jakie notowały na targu wczorajszym.

Ze wszystkich artykułów żywnościowych najwięcej dowieziono na targ dzisiejszy wryzw, a szczególnie kapusty, której wiadniały na rynkach istna góra.

Pomimo tak wielkiego dowozu, za kopę kapusty żądano 3 — 7 rb. zależnie od wielkości główek. Wobec tego popyt na kapustę był słaby.

Większy ruch panował około zakupu kartofli i marchwi.

Wogóle ruch na targu dzisiejszym, dzięki pogodzie, panował bardzo ożywiony.

— (k) Napad bandycki.

Na drodze z Piotrkowa do Opoczna pięciu

uzbrojonych bandytów napadło na dwóch kupców, Jakóba Samela i J. Szwarca z Piotrkowa i zrabowali pierwszemu 50 rb. i drugiemu 200.

Zarządzone poszukiwania złoczyńców niewiedziały się pomyślnym skutkiem, ponieważ dwóch bandytów już przyłapano.

— (k) Dzieciobójczyni.

W ubiegłą środę o godz. 5 po poł. w dole ustępowym w nieruchomości pod nr. 76 przy ul. Benedykta znaleziono zwłoki dziecka, około 16 dni liczącego.

Natychmiast przeprowadzone śledztwo doprowadziło do wykrycia dzieciobójczyni.

Podług zeznań wyradnej matki, swemu nieprawemu żoła dziecku dała napić się octu, poczem zawinęła je w chustkę i wrzuciła je wraz z kamieniem do jamy kloacznej.

Dzieciobójczynię osadzono w więzieniu.

— (r) O wykryciu tajnej gorzelni.

W uzupełnieniu niezbyt ściślejszej wzmianki o wykryciu w Radogoszczu gorzelni tajnej (Nr 281 „Kurjera”) nadmieniamy, że przyrządy do fabrykacji wódki wykryto nie w karczmie Anny Sindermanowej, lecz w mieszkaniu jej lokatora, karczma zaś zamknięta jest z innych powodów, na mocy rozporządzenia Prezydium Policji.

Zabrane przyrządy do fabrykacji wódki są złożone w urzędzie gminy Radogoszcz.

Z Warszawy i prowincji.

Kilku działaczy żydowskich w Warszawie organizuje związek, którego zadaniem będzie wprawianie żydom zamiłowania do porządku i przestrzegania prawideł higieny i estetyki.

Potrzebę takiego Towarzystwa — pisze żargonowy „Moment” — uznano szczególnie teraz, kiedy żydzi muszą utrzymywać bliższe stosunki z Niemcami.

Chorągiewki na grobach. Z powodu zbliżającego się dnia Zaśnięcia spekulanci warszawscy już przed dwoma miesiącami skupili w swych rękach znaczne zapasy świec. W normalnym czasie sprzedawano ich za 60,000 rb. Wobec zamiany świec na chorągiewki, „oświatowa” spekulacja wzięła w łeb, a szlachetny cel osiągnie przynajmniej 30,000 rb.

Spekulacja. „Hacefira” pisze: „Jeżeli ludność Warszawy nie znajdzie sposobu walki ze spekulantami-rabusiami, to wszyscy, z wyjątkiem nielicznych bogaczy i spekulantów-rabusioń pomrzemy z głodu i zimna. Niema bowiem rzeczy potrzebnej, którejby spekulanci nie gromadzili, ażeby podwyższyć cenę stokrotnie. Wielu z tych, którzy dawniej handlowali domami, zbiera obecnie mąkę, jaja, ziemniaki, a nawet cebulę, aby wywołać drożyznę.

A ponieważ roboty prawie niema teraz w mieście, ani też zarobków porządnych, przeto ten, kto nie jest spekulantem-złodziejem, ani wielkim bogaczem, zagrożony jest śmiercią głodową.”

Przeciwi językowi. Żargonowy „Warsz. Tgblt.” (Nr 19) informuje, że grupa asymilatorów żydów wszczęła starania o dopuszczenie języka polskiego do szkół żydowskich. Starania te rozwinęto zarówno w Warszawie, jak i w Łodzi. Zdaniem jednak „Warsz. Tgblt.” starania te będą bezskuteczne i na dowód przytoczą opinie w tej sprawie. „Deutsche Post”, która zdaniem „Warsz. Tgblt.”, „zwykle dobrze poinformowana co się dzieje w sferach urzędowych”. „Deutsche Post” pisze: „Wierzmy, że z zupełnym spokojem możemy oczekiwać rezultatu tych starań, opierając się na zyczliwości niemieckiej względem większej części ludności żydowskiej, oraz na pokrewieństwie języka żydowskiego z niemieckim. Niemożliwym jest, aby się udało niewielkiej części żydów polsko nastrojonych, uzyskać taki wyjątek, który żydowskie młodzieży szkolnej nie przyniesie żadnego pożytku.”

— (ko) Z Radomia.

Na drodze z Radomia do Szydłowca, na kupców radomskich: Abramę Paula i Jakóba Sapiro bau-

dyoi napadli i zrabowali im znaczne sumy pieniędzy.

— W tych dniach utworzono w Radomiu wydział niesienia pomocy rezerwistom, pozostającym bez środków utrzymania.

— (g) Nowy komendant obwodu piotrkowskiego. Na miejsce dotychczasowego komendanta obwodu piotrkowskiego, von Turnau, mianowany został dotychczasowy komisarz rządowy miasta Piotrkowa, podpułkownik Schneider.

— (ko) Z Częstochowy. Obowiązki przeora paulinów na Jasnej Górze po zmarłym o. Welońskim czasowo objął doktor teologii o. Markiewicz. Wybory nowego przeora odbędą się w listopadzie.

Z bliska i z daleka.

— (r) Okowita zamiast nafty. Poznańska izba handlowa ogłosiła komunikat treści następującej:

„Ze względu na brak nafty zalecałoby się, mianowicie mieszkańcom zamożniejszym, aby podczas zimy posługiwali się oświetleniem okowicianem. Minister handlu zawiadomił izbę handlową, że będzie dość okowity oraz palaczy (palników) okowicianych, które zastąpią palacze naftowe. Rozpowszechnianie palaczy okowicianych, ze współudziałem i pod nadzorem władz państwowych, przejęła spółka pod firmą „Spiritus-Glühlicht-Kriegsgesellschaft zu Berlin, Leipzigstr. 2“. Palacze okowiciane sprzedaje się po 4 marki, ale bez dodatków, które wynoszą jeszcze około 1 marki 25 fenigów“.

— (r) Powrotna fala. Czytamy w „Dzienniku Kijowskim: Obecnie, po zatrzymaniu się linii bojowej na zachód od Równego i Dubna, wśród wysiedleńców daje się odczuć nieprzeparta chęć powrotu do stron rodzinnych. I gdyby nie różne, nieraz nieprzezwyciężone trudności, fala powrotna ogarnęłaby wielotysięczne rzesze wysiedlonego za Dniepr włościanstwa. Już obecnie, pomimo braku środków i wobec alternatywy ponownego wysiedlenia, poszczególne jednostki, a nawet całe rodziny wracają ukradkiem z Bkaterynosławia, Kuraska, Saratowa i innych odległych miejscowości do swych spalonych najczęściej wiosek. Nie otrzymawszy pozwolenia na przejazd bezpłatny, dają sobie radę jakoś sami, lecz wracają. W ten sposób w wyludnionych zupełnie wioskach pojawiają się zaczynają mieszkańcy, którzy więcej się obawiają nowego wysiedlenia niż działań wojennych.

— Śmierć lotnika rosyjskiego Sławorosowa. Z Genewy donoszą: Znany na bruku warszawskim inżynier warszawskiego Tow. lotniczego „Awiata“, lotnik Sławorosow, który przy końcu ubiegłego roku zgłosił się jako ochotnik do armji francuskiej, znalazł śmierć podczas jednej ze swoich wycieczek wywiadowczych na froncie francuskim. Sławorosow był jednym z najwięcej popularnych lotników rosyjskich.

Ze związków i stowarzyszeń.

— (r) Ze Stow. handlowców w polskich (Nawrot 13). Na posiedzeniu zarządu w dniu 20 b. m. w poczet członków Stow. przyjęto 8 kandydatów: 5 na członków rzeczywistych i 3 na współdziałających.

Następnie rozpatrywano sprawozdania z wydziałów i sekcji stowarzyszenia, przyczem przyjęto do wiadomości, że zarząd sekcji drobnego handlu ukonstytuował się w następujący sposób: przewodniczącym jest p. S. Miszewski, jego zastępcą p. Szybitko, sekretarzem p. Szpak i skarbnikiem p. Pietraszek.

— (ko) Ze Stow. nauczycieli chrześcijańskich. Na wczorajszym posiedzeniu nowo wybranego zarządu Stowarzyszenia nauczycieli chrześcijańskich podzielono mandaty w sposób następujący: Prezesem zarządu został p. Tułn, wiceprezesem p. Bronisław Knothe, sekretarzami pani Osiecka i pan Putto, skarbnikiem p. Antoni Tomaszewski i bibliotekarzem Stanisław Jezierski.

Teatr i Sztuka.

Teatr Polski (Cegielniana 63).

Arcywesola o nader miłym podkładzie krotoczwila ze śpiewami i tańcami w 4-ach aktach w opracowaniu Mazura, „Ułani księcia Józefa“ ukaże się jutro, w sobotę, o 7 wiecz. i w niedzielę, o 3 po południu.

W niedzielę o 7 wiecz. artyści teatru Polskiego odegrają wspaniałą „Warszawiankę“ (Pieśń z r. 1831) St. Wyspiańskiego, „X Pawilon“ dramat A. Staszczyka i „Pierwioski“ komedję stylową Kornela Ujejskiego.

Opera.

Pierwsze łódzkie kółko operowe które się zarekomendowało wystawę opery „Trubadur“ wkrótce rozpoczyna sezon zimowy ze współudziałem artystów Warszawskiej opery, mianowicie — pań: Tracowskiej, Kamińskiej-Latoszyńskiej, — panów: Ostrowskiego, Drzewieckiego i innych... W przeciagu sezonu zimowego mają być wystawione następujące opery: „Carmen“, „Cavalleria Rusticana“, „Halka“, „Aida“, „Samson i Dalila“ i inne.

Pierwszą operą będzie „Carmen“ (Bizetta) z udziałem słynnego tenora Warsz. opery p. Drzewieckiego (Don José) i lepszych sił Pierwszego kółka operowego. Kierownictwo pozostało w rękach prof. M. Bensmana.

Koncert na ochronę.

Komitet i ochrony przy chrześcijańskim Tow. dobroczynności (Smugowa 9) w celu zasilenia funduszów tej instytucji postanowił urządzić w początkach miesiąca listopada r. b. koncert ze współudziałem najwybitniejszych sił artystycznych.

Sądzić należy, że ze względu na wysoce sympatyczny cel — podtrzymanie bytu istniejącej od szeregu lat pożytecznej placówki jaką jest i celowna, wychowująca i kształcąca w swoich murach setki dzieci naszego ludu robotniczego, usadowienia Komitetu zostaną należycie poparte przez szoroki ogół naszej inteligencji.

Blizsze szczegóły i datę koncertu podamy niebawem.

Teatr polski w Szwajcarii.

W Zurychu zawiązał się komitet, mający na celu wystawienie w większych miastach szwajcarskich szeregu polskich utworów dramatycznych na dochód polskich ofiar wojennych. Na czele organizacji stoi znana w polskich kołach Szwajcarii filantropka p. Bronisława z hr. Olizarów Pieniążkowa, kierownikiem artystycznym imprezy jest literat Jan Pietrzycki. Już w ciągu listopada ma być wystawiona „Warszawianka“ i „Sędziowie“ Wyspiańskiego.

Nastroj socjaldemokracji rosyjskiej.

W „Deutsche Lodzer Zeitung“ czytamy:

Pewien socjaldemokrata rosyjski, który przyjechał z Piotrogradu do Szwajcarii, zamieszcza w organie socjaldemokratów rosyjskich „Nasze Słowo“ następujące wywody:

Niemiecki militarysta jest przyczyną obecnej wojny, trzeba go więc zniżyć. Ze Rosją sama musi się bronić, to dla nas rzecz jasna. Jak niebezpiecznymi są dla nas Niemcy, świadczy fakt, że nasza ultrareakcyjna biurokracja zawsze miała oparcie w Niemczech.

Walczymy obecnie przeciw biurokracji rosyjskiej, jako przeciw biurokracji, złożonej przeważnie z Niemców. Dwór nie jest popularnym, gdyż przeważa tam element niemiecki. Również silnym jest wpływ niemiecki w przemyśle. Wszyscy godzą się na to, że wpływ niemiecki trzeba unicestwić we wszystkich jego przejawach.

Obecny kryzys i zwycięstwa niemieckie dowiedły wszystkim, że biurokracja rosyjska jest absolutnie nieudolną. Dążenie do uwolnienia się z pod wpływów niemieckich jest najśladniejszym w sferach przemysłowych. To też w walce z biurokracją i Niemcami zajmują oni naczelną stanowisko.

Hasłem ich jest: Nowy rząd, złożony nie z biurokracji, lecz z elementów społecznych. Nie zadowolnią się oni mniej lub więcej liberalnym rządem biurokratycznym. Kandydatury Kriwoszeina i Kokowcewa są tedy beznadziejne. Wielcy przemysłowcy żądają utworzenia się rządu

z ich łona. Najbardziej prawdopodobnym jest obecnie władzy przez październikowców.

Dopóki wypadki bieżące pomagają nam, socjaldemokratom, w pracy, dopóty nie chcemy narzucać społeczeństwu naszej woli. Dopóki się nie utworzy rząd, złożony z październikowców i dopóki najważniejsze żądania narodu: wolność i autonomia nie będą spełnione, dopóty my nie mamy do roboty. Wpływy nasze uwidoczniają się z chwilą utrzymania wolności prasy, wolności słowa i wolności prasy.

Wolimy październikowców niż kadetów, gdyż pierwsi mniej są zależni od programów. Wprawdzie kadeci są radykalniejsi, ale za to są zbyt wielkimi dektrynerami nie mają tego politycznego i społecznego znaczenia, co październikowcy, partja wielkich przemysłowców.

O taktyce partji socjaldemokratycznej względem ewentualnego rządu październikowców, informator „Naszego Słowa“ nie wypowiedział się; zapewniał on jednak, że frakcja nie wystąpi przeciw wojnie.

Wojna.

Z terenu wschodniego.

BERLIN, 21 października. — Wielka kwatera główna. (Urzędowo).

Grupa armji feldmarszałka Hindenburga: Na północny zachód od Mitawy zajęliśmy wybrzeże Dźwiny wraz z Borkowicami, aż do ujścia Berzy. Dotychczasowa zdobycz w rozegranych tam walkach wynosi wogóle 1725 jeńców i 6 karabinów maszynowych.

Grupa armji księcia Leopolda bawarskiego: Na zachód od Baranowicz za pomocą kontrataków odparty został kontratak rosyjski.

Grupa armji generała Linsingena: Nad Styrem w okolicy Czartoryska walki miejscowe przybrały większy rozmiar.

Z powodu znacznej przewagi liczebnej nieprzyjaciela, część walczącej tam dywizji musiała się cofnąć na tylne stanowisko, przyczem kilka dział, które do ostatniej chwili pracowały na swych stanowiskach, pozostało utraconych.

Kontratak trwa.

Z terenu bałkańskiego.

Na całym froncie wojska sprzymierzone postępują za powoli cofającym się nieprzyjacielem.

Z silnie umocnionych pozycji, na południe i na wschód od Ripanji, serbowie zostali odrzuceni w kierunku południowym. Nasze oddziały przednie osiągnęły Depojewac — Leskowac — Baba.

Na zachód od Morawy wojska niemieckie ruszyły przez Velowac Saraoki, a na wschód od rzeki, przez Vlaske, Bosevac a także Ranowac.

Wojska bułgarskie walczą pod Negotinem. Dalej ku południu osiągnęły one drogę Kojec—Porsevac.

Na froncie zachodnim.

BERLIN, 21 października. — Wielka kwatera główna. — (Urzędowo).

Zadnych poszczególnych wydarzeń.

Naczelne dowództwo wojskowe.

Z terenu rosyjskiego.

WIEDEN, 21 października. (Urzędowy komunikat austriacki).

Również wczoraj walczono gwałtownie przez cały dzień na zachodzie i południowym zachodzie od Czartoryska.

Na południowym wschodzie Kulkowic wojska austriacko-węgier

skie i niemieckie odparły silne ataki resyjskie. Podczas wczorajszych walk nad Styrem wzięto do 1300 jeńców oraz zdobyto 3 karabiny maszynowe.

Pod Nowo-Aleksieńcem udaremniłono dziś rano natarcia przeciwnika, Zresztą nic nowego.

Z widowni włoskiej.

Na całym froncie południowo-zachodnim odbywają się walki w wielkim stylu.

W Tyrolu złamały się wczoraj gwałtowne ataki wiochów przed naszymi silnie obwarowanymi stanowiskami.

Na wyżynie Vielgereuth odbiły wojska nasze nocy ubiegłej aż sześć natarć, a podczas wczorajszego dnia odparły trzykrotnie atakującego wroga.

Ten sam les spotkał dziś atak nieprzyjacielski, wykonany ze znacznymi siłami.

W Delonitach pod Cel di Lana, pod Monte Sief i przy moście granicznym na południu od Schulerbachu odparto również nowe natarcia włoskie.

Wróg, który od dni wielu czynił w tym okręgu ogromne wysiłki, nie osiągnął nigdzie najmniejszego nawet powodzenia.

Na karyntyjskim grzebleniu górskim na zachodzie od jeziora Welay odparto atak włoskich oddziałów alpejskich.

Na Pobrżeżu ogień artyleryjski wzmógł się gwałtownie i trwał przez cały dzień wzdłuż frontu Izonzo.

Próby zbliżenia się nieprzyjacielskiej piechoty oraz oddziałów technicznych złamały się w ogniu naszej piechoty i karabinów maszynowych.

Z widowni południowo-wschodniej

Wojska nasze wkroczyły do Szabacu. Nieprzyjaciel opróżnił dolinę Macwy.

Armja generała piechoty v. Koevessa w ścisłej łączności z posuwającymi się naprzód po obu brzegach Morawy wojskami niemieckimi coraz głębiej wdzierają się na teren serbski.

Zachodnia grupa austriacko-węgierskich wojsk generała v. Koevasa posunęła się naprzód na wyżynie Kolubary aż do okręgu ujścia Turji, podczas gdy wschodnia grupa przekroczyła po walkach pod Grockiem nizinę Ralji.

Bułgarzy zdobyli pomiędzy Zajecarem a Kniazewacem dolinę Timoku i zbliżyli się na wschodzie od Pirotu do głównych pozycji na odległość strzału armatniego.

Jedna z armji bułgarskich wywalczyła sobie wejście do doliny pod Kumanowem i do doliny Wardaru.

Zastępca szefa sztabu generalnego von Hoefler, marszałek polny porucznik.

Komunikat rosyjski.

PIOTROGRD, 20 października (B. W.) Wielki sztab generalny donosi 19 października.

W okolicy Rygi i prawie na całym froncie trwa zacięta walka. W górę rzeki od Mitawy, nad rzeką Aa udało się Niemcom obsadzić wioskę Kisz (12 km. na poł. zachód.)

Na północny-zachód od Mitawy przy drodze żelaznej toczy się walka. Ogień artylerji wzmógł się znacznie. Na terenie, na północ od drogi żelaznej Mitawa-Neugut udało się Niemcom zyskać na terenie ku północy. Na niektórych punktach ogień artylerji osiągnął skrajną siłę.

Na froncie jeziora Demumen

Dryświaty i dalej na południe aż do Grypeci—zadnych zmian.

Odniesiony wczoraj nad Styrem sukces został znakomicie przez wojska nasze wyzyskany. Podczas potyczki na północy od Rafatówki, około majoratu Zaldzin (12 km.) wzięliśmy wielu jeńców i zdobyliśmy karabiny maszynowe. Miasto Czartorysk zostało wzięte przy pomocy niespodziewanego ataku. Za pomocą natarcia na skrzydłach nieprzyjaciela udało się nam wziąć do niewoli 700 szeregowców pułku grenadierów następcy tronu № 1, wraz z 28 oficerami i dowódcą 3-go batalionu. Oprócz tego zdobyliśmy 9 dział i przyrządów do rzucania min. W zaskołości, z powodu używania przez Niemców w wielkiej ilości naboju wybuchających, wielka liczba Niemców została zabita za pomocą bagnatów. Walka pościgowa trwa.

Z powodu nowego silnego ataku około Nowosiółek nad Styrem, w górę rzeki od Czartoryska, Niemcy i austriacy rzucili się do ucieczki. Wojska nasze wzięły szturmem wieś Budkę i Rudkę (10 km. na zachód od Czartoryska) i zabrały licznych jeńców. Zdobyły one karabiny maszynowe, liczby których nie zdołano jeszcze stwierdzić. Według zeznań wziętych wczoraj około Nowosiółek jeńców stwierdzono, że znajdują się tam odcięte dwie kompanie niemieckiego pułku piechoty nr. 41, wraz z ich dowódcami.

Krwawa walka na blizki dystans jaka została stoczona około wsi Komarów, na lewym brzegu Styru w górę od Nowosiółek (5 km.) i około wsi Bogusławska, na północny-zachód od Derażna (12 km.) zakończyła się na naszą korzyść. Szczegóły będą podane.

Zmienione kierownictwo naszych wojsk i osiągnięte wskutek tego suk-

cesy wykazują się tak następująco: Te wojska, które wczoraj wogóle wzięte do niewoli 50 oficerów i 1900 szeregowców, zdobyły 6 karabinów maszynowych, oraz ogromną ilość broni i amunicji, tracąc zaledwie 1 oficera i 50 szeregowców.

General Serrail.

LONDYN, (B. W.). General francuski, Serrail, odebrał z Salonik do Serbji, w celu objęcia dowództwa w swoim korpusie.

Zajścia w Piotrogradzie.

CHRISTJANJA. Od pewnej osobistości, przybyłej z Piotrogradu dowiedziano się o nowych, krwawych zajściach w Piotrogradzie, jakie się zdarzyły w ostatnich czasach.

Robotnicy i studenci przeciagając przez ulice z czerwonymi sztandarami, doszli na plac, gdzie przywódca socjalistów Czheidze wygłosił mowę, w zakończeniu której wyraził żądanie, aby rozwiązana Duma była koniecznien napowrót zwołana.

Wtedy wkroczyła policja, przyjęta przez rozjątrzony tłum kamieniami, wrywanyymi z bruku i różnymi innymi przedmiotami. Przywołano kozaków, którzy najechawszy na zgromadzonych, wielu rzucili na ziemię, bili nahajkami i ranili. Niezadowolone powszechnie wśród ludu wzrasta coraz bardziej, a cenzura stała się coraz ostrzejsza. Są obawy, że ustanowiona zostanie dyktatura. Kamaryla dworska i „Czarna setnia” zmierzają do przedsięwzięcia coraz bezwzględniejszych środków. Znany przywódca robotniczy Czingarow (?) został podobno w Moskwie aresztowany.

Różne wieści.

— Olbrzymie zapasy owsa w Rosji.

„Nowoje Wremia” donosi, że w Syberji leży 500 milionów pudów różnego zboża, którego nie można w żaden sposób dostarczyć do głębi Rosji. Wszystkie drogi, które miały dostarczać zboże do Rosji, są zajęte dla przesyłki materiałów wojennych. Charakterystycznym dla stosunków jest fakt, że pud owsa kosztuje w Syberji 5 kopiejek, a w Piotrogradzie nie można nabyć go za kilka rubli.

Obwieszczenie.

Opłaty zadatkowe za wojenne surowe materiały obłożone aresztem w miesiącach maju, czerwcu, lipcu i sierpniu przez powiatowy urząd gospodarczy będą poczynawszy od soboty dnia 23 października, uskuteczniane.

Niniejszem wzywa się posiadaczy spisów wykazowych zgłosić się do powiatowego urzędu gospodarczego, Benedykta 2 i spis wykazowy, jako też papier legitymacyjny, z którego widoczne jest, że okaziciel spisu wykazowego z dostawcą jest identyczny—przedstawić. Niemiecki paszport wystarcza.

Wypłata nastąpi w czekach na tutejszą filję Banku Wschodniego dla handlu i przemysłu w Poznaniu. Przyjęcie zadatkowej piaty nie zawiera żadnego odrzeczenia się na dalsze pretensje prawowitego odbiorcy.

Posiadacze spisów wykazowych, które w miesiącu maju wystawione zostały, powinni się zgłosić w sobotę d. 23 i w niedzielę d. 24 października, a właściwie: posiadacze spisów wykazowych, od których pobierano

surową bawełnę i przedzę bawełniana, w sobotę d. 23 października, posiadacze od których inne surowe materiały wojenne pobierano, w niedzielę d. 24 października przed południem pomiędzy 8—12 g.

Łódź, dnia 21 października 1915 r.
Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji
von Uppen.

Obwieszczenie.

W wykonaniu § 1 rozporządzenia państwa, naczelnego wodza na wschodzie z dnia 6-go kwietnia 1915 r. dotyczącego posiadania broni, amunicji, materji wybuchowej (dziennik rozporządzeń № 27), które podług § 1 rozporządzenia państwa general-gubernatora z dnia 8-go września 1915 r. (dziennik rozporządzeń № 13) rozciągnięte zostało na całościowy okręg general-gubernatorstwa ustanawiam niniejszym dla powiatu brzezińskiego co następuje:

broń, amunicja dla broni palnej jako materiały wybuchowe wszelkiego rodzaju od właścicieli winny być ostatecznie do 25 października 1915 r. wzięzione, a mianowicie:

Odstawienie może nastąpić:

- 1) przy przydziału policyjnym w Łodzi
- 2) w urzędzie powiatowym w Brzezina
- 3) w miejscowych komendanturach
- 4) w etapowej komendanturze w Brzezina

Na miejsca te powinny być także odstawione i później zużycione broń i amunicja, podług § 2 rozporządzenia z dnia 2 kwietnia 1915 r.

Uwolnione od odstawienia są osoby, które są w posiadaniu wydanych przez przydział policyjny w Łodzi lub przez urząd powiatowy w Brzezina pozwoleń na posiadanie broni, a mianowicie tylko dla tej broni, która w pozwoleniu owym oznaczona została. Przez komendanturę etapową lub komendanturę miejską wystawione powiadaczenia na noszenie broni są nieważne.

Łódź, 20 października 1915 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji
v. Uppen.

Nie niszczyć gniazd ptasich!

Sala Koncertowa

Dzielnia Nr. 18.

Wspaniały obraz kinematograficzny. tylko do Niedzieli, 24 października w Łodzi. Początek o godz. 5 po poł. CENY OD 20 KOP.

ZYWOT JEZUSA CHRYSYSTUSA

Teatr Scala

ulica Cegielniana № 18.

DYREKCJA: :: DYREKCJA: J. Adler i H. Sierocki.

Dziś, w piątek, dnia 22 października o godz. 7 i pół wiecz. odegrana będzie znana operetka ze współudziałem: pani Goldsztein **Jüdele der Blinder**

Jutro w sobotę, d. 23 paźdz. o godz. 2 i pół po poł. dramat ze współudziałem **RZAN I MADLENA.**

Bilety nabywać można od godz. 11-ej z rana w kasie teatru.

Głoszenia drobne:

OKAZJA! Meble sprzedaje bardzo tanio wobec zastoju magazynu mebli Władysława Romiszewskiego, Piotrkowska 116, 1-sze piętro front. Ogromny wybór solidnych mebli od najtańszych do najdroższych. Całe urządzenie: stołowych, salonów, sypialek; urządzenia kuchenne; meble gięte, wanny z pieciami, lodownie. Łóżka żelazne, wózki dziecięce, kołyski. Przyjmuje wszelkie obstarunki stolarskiej i tapicerskiej roboty. Zamienia stare meble Piotrkowska 116, I p.

Meble z powodów nieprzebieżnych sprzedam meble z kilku pokoi bardzo tanio, lecz zaraz. Mikołajewska 95 m. 27, front i piętro. 3698-6

Futro męskie, zakiet futrzany damski sprzedam. Piotrkowska 189-9. 3745-3

Meble sprzedam z 3-ch pokoi tanio. Piotrkowska 189-9. 3745-3

Biuro prasa Pisarskiego, Andrzeja 7. 3647-10

Biłga o posadę woźnego lub ino b. woźny kasy rzemieślniczej, człowiek obarzony rodziną Senatorska 15a m. 6, A. Paczkowski. 3752-3

doskonały teoretyk muzyczny zechce złożyć swój adres. Oferty pod „Harmonia”. 3739-3

Kupuje różne kwity lombardowe, drogie kamienie, złoto, srebro. Wójcowska № 1. Liberman. 3477-30

Kupię różną maszynę do szycia, używaną w dobrym stanie. Adres proszę zostawić w „Kurjerze” pod lit. „M P”. 3740-0

Kupię bieżącą używaną kosiarnię w dobrym stanie tylko tanio. Adres proszę zostawić w adm. „Kurj. Łódzkiego” Zachodnia 37

Proszę o pomoc jest chłopiec 15-17 letni na prowincję umiatający tłumaczyć z niemieckiego na polski język za utrzymania. Wiadomość ul. Andrzeja № 3, w sklepie „Przebieg katolicki”. 3749-1

pozostawi one w teatrze: torebka z paszportem i pieniędzmi w niedzielę 17 października, Pelagij Gatołczyński, zamieszkałej w Radogoszczu. 3730-3

Potrzebni! rzadca i ogrodowy sąsiadki. „Wiadomość: Sieradz, Kujawski. 3756-1

Poszukiwana kasjerka z kaucją w kwotę 100 Oferty w „Kurjerze” pod „Kasjerka”. 3743-1

Potrzebna osoba do prowadzenia interesu z gwarancją rub. 150 Oferty „Samodzielna”. 3743-1

Poszukuję zaraz lub od 1-go stycznia mieszkania składającego się z 5 pokoi dla lekarza w śródmieściu Oferty proszę składać pod adresem Wólczańska 91, poprzeczna oficyna parter lewa strona. 3728-1

Sklep kolonialny sprzedam zaraz bardzo tanio. Gubernatorska 20. 3743-1

Zaginęły świadectwa czeladnicze na imię Adama Rybarkiewicza, kopia rejentałna aktu na to samo nazwisko i paszport, wydany z gm. Puczniew, gub. piotrkowskiej. Zna, łazca zechce oddać w „Kurjerze” za nagrodą 10 marek. 3743-1

Zgubiono pugilares z paszportem niemieckim, na nazwisko Jana Garlikowskiego z różnymi dokumentami i pieniędzmi. Znalazca zechce pieniądze zatrzymać, pugilares zaś z dokumentami zwrócić do administracji „Kurjera”. 3743-1

Wdowa krakowska, wdowa, owarżona trojgiem dzieci, która pracowała w magazynach warszawskich, prosi uprzejmie o powierzenie robót wszelkiej w zakresie krawiectwa, czyżny wchodzących. Wykonanie, startanie, ceny nadzwyczaj niskie. Długa 16, w oficynie, na parterze. Dobrowolska 3166-0

Zaginęły dowody № 115498-139373 Oddziału i Łódzkiego Warszawskiego Azyjnego Powarzystwa Pożyczkowego, z dnia 21. 3743-1

Zaginęły dowody z 181457 Oddziału i Łódzkiego Warszawskiego Azyjnego Powarzystwa Pożyczkowego, z dnia 21. 3725-1

Zaginęły paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Władysława Cienkowskiego. 3743-1

Filja warszawskiego dziennika

NOWA GAZETA

Piotrkowska 81.

Wznowiła przyjmowanie prenumeraty i ogłoszeń.

ALA eukalyptusowo-mentolowe cukierki nie zastąpione przy kaszlu i chrypcie poleca apteka W. Danieleckiego.

TYTUNIE

Papierosy i machorkę poleca po cenach hurtowych. S. Nowiński, Piotrkowska № 145, w podwórzu. 3667-5

Świeży transport PROSIĄT DO CHOWU

przybył. Wiadomość Mikołajewska № 40. 3742-3

Nowo otworzony hurtowy skład **DRZEWA** poleca suche opałowe

DRZEWO

po tanich cenach ulica Konstantynowska № 87. 3743-3

Tytunie i papierosy

najlepszych firm jak Stamboli, Asmolowa, Mesaksudi, Laferme i inne wyczerpują się, pozostała ilość nabywać można u J. Lewina, Piotrkowska 45. 3743-3